

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy héra 1 „ 20

A mi erőnk

M a k ó, március 3.

Minden gondolkozó ember előtt világos, hogy a győzelem, a kintartás, gazdasági felülkerekedés problémája vagy ha úgy tetszik, amint ellenségeink a háboru kezdetén mondták, az utolsó zsák arany problémája.

Németország és mi, éppen azért, mert körül vagyunk zárva, rá vagyunk kényszerítve, hogy mindent a magunk erejéből, a magunk forrásából teremtsünk elő s hogy milyen nagyszerűen tudjuk ezt, az eddigiek fényesen bizonyítják. Bennünket rá lehet kényszeríteni, hogy minden igényünket leszállítva, minden erőnket megfeszítve gazdálkodjunk s mindent magunk teremtsünk elő: hadiszert és élelmet, ruhát és ágyut egyaránt. Mi tőlünk tehát semmi pénz nem vándorol idegenbe. A mi aranyunkat nem viszi el Amerika ágyukért, Norvégia ruháért, nekünk nem kell pénzelnünk Szerbiát, Oroszországot és a semlegeseket, mi itthon csinálunk mindent és éppen ez a kényszer, ez a körülzárttság a gazdasági erőforrásaink.

És hogy állanak az ellenségeink?

A nagy vagyon országaira rettenetes terhek zudulnak. A szervezetlen és katonailag készületlen Angliának mindent idegenből kell vennie: élelmet, ágyut, ruhát, fegyvert, felszerelést és irtóztató vagyon gurul Amerika, Hollandia, Norvégia, Szerbia és Oroszország zsebébe. Franciaország már-már mindenét odaadta az oroszoknak.

Nem kell tehát megijednünk attól a gondolattól, hogy a gazdasági háboru a mi elszigeteltségünkben a mi rovásunkra billenti mérlegét. Nem. A mi magunkra utaltságunk a mi erőnk. Németország ipara minden erőlködésre képes és Magyarország minden élelmet elő tud teremteni. Az ellenségeink ellenben rohamosan zülnek az anyagi esőd felé, — mert Angliának mindent idegenből kell vásárolnia s Franciaországnak mindenét Oroszországba kell tőnnie.

Ha tehát gazdasági okok döntik el a háborut, akkor is csak mi győzhetünk.

A Kárpátokban újabb harcok folynak

A sajtóhadiszállásról jelentik: Az Opor-völgyi ütközet nyomán visszavonuló oroszok erősítéseket kaptak. Viszkóvtól északra újra szembeszálltak őket üldöző seregeinkkel. Újabb harcok kezdődtek, amelyek ma egész nap folyamatban vannak. Az ágyúszó Toronyáig elhallatszik. Munkácsra ma egész nap hoztak a front felől foglyokat és sebesülteket. Egyidejűleg Uzsoktól északra álló frontunkat is megtámadta az ellenség. Ez a harc is folyik még. Az előjelekből ítélve, a helyzet ezen a helyen kitünő. Az összes magasabb katonai körök, úgy mint a csapatok is, a legkitünőbb hangulatban vannak.

Küzdelmünk a Kárpátokban

K a s s a, március 3.

A Dukla-mélyedés középső szakaszában mind ritkábbak az oroszok támadásai, míg részünkről annál hevesebben folynak az akciók, amelyeknek sikerei, úgy látszik, állandósulnak. Az orosz hadvezetés Jasló, Krosnó és Szambor felől új erősítéseket küld részint Dukla felé, részint Uzsok irányába és a volóci nyereg fölött meggyöngyített hadállásához.

A zempléni határhegyek galíciai részén, Mezőlaborctól északra az oroszok új előretörést terveztek, ez a terv azonban, mielőtt kiviteléhez is hozzáfoghattak volna, megghiusult. A Zemplén északi részén föllállított haderőnk tűzérétségének néhány előretolt ütege az utakon haladó oroszok fölfejlődetlen oszlopait meglepte és nagy részét megsemmisítette.

Csak a Dukla medencében van orosz

A nagy erők, amelyeket az ellenség Délkelet-Galiciában összehívott, késleltetik a döntést. Az orosz hivatalos jelentések munkácsi harcokról beszélnek; ez mulatságos ferdítés és valószínűleg abból táplálkozik, hogy a wyskowi csata a munkácsi ut mindkét oldalán áll. A kárpáti hegyvonalon mindenütt a mi birtokunkban van és a harcok — a Dukla-medence kivételével. — galíciai területen folynak.

Az oroszok harca a Kárpátokban

Stockholm, március 3.

A Stockholms Dagblad írja: Galiciából egy orosz kommüniké a következőket jelenti: Dolinától és Stanislautól délre heves harcokba bocsátkoztunk nagy ellenséges erőkkel. Dolina Stanislautól épen nyugatra fekszik, Strijától délre, azon a térdponton, melyet a vasutvonal ezen két város között alkot. Az orosz csapatok látszólag a Kárpátok legkeletibb részéről az északiakra igyekeztek eljutni, hogy el ne vágják őket.

Az osztrák-magyarok tudniillik Bukovinából északnyugatra vonulnak, Kolomeán és Nadvornán át, hogy ottan rajtaüssenek az oroszok által északról lefelé küldött csapatokra. Az orosz jelentés kiemeli, hogy az ellenség ereje igen jelentékeny. Ezen harcok kimenetele hatást fog gyakorolni messze nyugatra, a kárpáti front mentén, a vasutvonalak és egyéb összeköttetésvonalak hosszában.

A mazuri csaták orosz foglyai

Berlin, márc. 3.

A Berliner Tageblattnak jelentik Posenből: A mazuri harcokról néhány nap óta nagy orosz foglyoszállítmányok vonulnak itt keresztül a sziléziai fogolytáborok felé való útjukban. Február utolsó napján az egyik menettel 375 orosz tiszt érkezett ide, kik között magas rendjelekkel kitüntetett számos főbb tiszt is volt. A foglyok nagyon megviselt-külsejűeknek látszottak. A ruháik rongyosak s a rangjukat legtöbb esetben alig lehet fölismerni.

A németek Varsó előtt

Stockholm, március 3.

A Stockholms Dagblad jelenti: Varsó előtt a harcok folytatódnak anélkül, hogy nagyobb helyzetváltozást idéznének elő. Az oroszok felrobbantottak néhány német lövészárkot, Hangsúlyozzák a német támadók tömegét.

Elsülyesztett gőzösök

K o p e n h á g a, márc. 3.

A „Times“ közli azoknak az angol gőzösöknek neveit, amelyeket a Lloydslnál már régen esedékeseknek jelentettek be s ha azok e hét szerdájáig nem adnak magukról hírt, a biztosítási összeg értük kifizetendő lesz. Az angol gőzösök a következők: Glenmral (2800 tonna) december 26-án Tyneből Legorsba indult. Therese Heyman, amely karácsonykor Tyneből Havanna felé indult. Ahsden, január 3-án kelt utra Londonból Teynebe. Niggen, amely december 21-én indult el Alexandriából Barcellonába. Cygnus, Vrims-

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-cz égnél.

beyből futott ki az Északi-tengerre november 13-án.

Egyidejűleg jelenti a „Times”, hogy a belga Remier gőzös, amely 3099 tonnás volt és angol vállalat bérelte, Blakmiddens-nél elsüllyedt.

Orosz municiószállítás Szerbiának

Genf, márc. 3.

Szombaton éjjel a brailai kikötő előtt ismét négy orosz municiószállítmány ment lefelé a Dunán Szerbia irányában.

Bukarest, márc. 3.

Brailából jelentik, hogy tegnapelőtt újabb orosz fegyver- és hadiszerszállítmányt vittek a Dunán Szerbia részére. A hadianyag uszályhajókra volt rakva, amelyeket ágyúval felszerelt gőzösök vontattak. Tegnap délután újabb orosz szállítmány haladt el a Dunán, amelyet Reniben raktak fel és Kladvóban szállítanak partra.

A 37-42 évesek jelentkezése

Előkészületek az öregebb népfölkelők sorozására

Makó város katonai ügyosztálya ma a 37-42 éves népfölkelők jelentkezése a honvédelmi miniszter rendlete alapján a következő hirdetményt bocsátotta ki: Az 1886. évi XX. t.-cz. alapján utasítanak mindazon népfölkelésre kötelezettek, kik az 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877. évben születtek és sorozó vagy vegyes felülvizsgáló bizottság által fegyverképtelennek osztályoztattak, illetőleg katonai vagy honvéd felülvizsgáló bizottság által a közös hadsereg, haditengerészet, a honvédség, vagy a csendőrség kötelékéből az 1914. év július 31-ig elbocsátottak, vagy állítási kötelezettségüknek eddig eleget nem tettek, továbbá azok a fent felsorolt években született egyének, kik időközben a magyar vagy osztrák állampolgárságot, illetőleg bosznia-hercegovinai tartományi illetőséget megszerezték és állítási kötelezettség alá nem estek, hogy összeírásuk végett a tartózkodási helyi községi előjárásánál jelentkezzenek és pedig az 1877. évben születtek 1915. március 5-én; az 1876. évbőliek 1915. március 6-án, az 1875. évbőliek 1915. március 7-én, az 1874. évbőliek 1915. március 8-án és az 1873. évből születtek 1915. március hó 9-én.

A jelentkezés alkalmával a népfölkelésre kötelezettek netán birtokában levő munkakönyv vagy más, a személyi adatokat feltüntető okmány illetőleg népfölkelési igazolványi könyv, igazolásul felmutatandó.

Az összeírásuk végett fentiek szerint jelentkezésre utasított egyének összeírásuk után az előjárásánál később közzéteendő rendelkezéséhez képest a folyó évi április hó 6-tól május hó 4-ig terjedő időközben és helyen népfölkelési bemutató szemlélő fog-nak behivatni és elővezettetni és ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni.

Az alkalmasok bevonulásuk ide-

jéről hirdetmény útján nyerneik értesítést.

A népfölkelésre kötelezettek a bemutató szemlélőre egy megbízható kísérővel fognak utazni, s úgy oda mint vissza a vasuton a harmadik osztályon (gőzhajón a második osztályon) ingyen utaznak.

A magyar szent korona országainak területén tartózkodó azon osztrák állampolgárok és bosznia-hercegovinai tartományi illetőségű egyének, kik a felhívott korosztályokhoz tartoznak, hasonlóképen iratnak össze és hivatnak be bemutató szemlélőre, mint a magyar állampolgárok.

Azon népfölkelésre kötelezettek, kik a bevett, vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek papjaitól, vagy pedig kik végzett tanulmányaik alapján a véderő törvény 21 §-a értelmében az egyévi önkéntesi kedvezményre jelenleg igényvel bírnak, ebbeli minőségüket a bemutató szemlélő az illető intézet bizonyítványával igazolni tartoznak.

Az összeírásnál tehát a fentiek értelmében mindenkinek meg kell jelennie, aki a fennebb megjelölt évek valamelyikében született.

A népfölkelési bemutató szemlélő való megjelenés és egyúttal bizonytalan időre a népfölkelési tényleges szolgálat alól is felmentetnek a következők:

a) a pénzügyőrségnél és határrendőrségnél tartósan alkalmazott népfölkelésre kötelezettek;

b) a vasutaknál és azok műhelyeiben, a forgalmi, pályafenntartási, vontatási, műhelyi és szereltéri szolgálatban, továbbá a m. kir. vasgyárak központi igazgatóságánál és az annak vezetése alatt álló gyárakban és üzemekben tartósan alkalmazott népfölkelésre kötelezettek;

c) a posta- és távirat intézetnél, az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaságnál, a magyar királyi Folyam- és tengerhajózási részvénytársaságnál, a Délmet dunagőzhajózási társaságnál, valamint egyes, a hadiforgalomban résztvevő s a cs. és kir. trieszti tengerszállítási vezetéség által külön kijelölendő tengerhajózási vállalatoknál állandóan forgalmi szolgálatot teljesítő, vagy az azokhoz tartozó gyárakban és műhelyekben tartós alkalmazásban álló népfölkelésre kötelezettek;

d) a közbány-munkásosztagokhoz tartozó népfölkelésre kötelezettek;

e) a községek és városok által kiállított népfölkelő munkások, valamint az egyéb különleges hadicélú szolgálatokra igénybe vett népfölkelésre kötelezettek;

f) azon népfölkelésre kötelezett egyének, akik a népfölkelési tényleges szolgálat alól már eddig is névszerint felmentve voltak: végül g) a bevett és törvényesen elismert vallásfelekezetek felszentelt papjai, illetve felavatott lelkészei és papi jellegű tanárai.

Az itt felsorolt népfölkelésre kötelezettek az e) alatt említettek kivételével alkalmaztatásuk, valamint azt, hogy ezen alkalmazásban már 1915. évi jan. 1. óta állanak, az összeírás alkalmával községi előjárásuk (városi hatóság, körjegyző) előtt, illetve az f) alattiak felmentésüket előjáró hatóságuk, igazgatóságuk, illetve munkásosztag parancsnokságuk, a vas-

uták és azok műhelyeinek alkalmazásában állók szolgálati főnökségük által kiállított bizonyítványával igazolni tartoznak.

Nem tartoznak megjelenni a népfölkelési bemutató szemlélőre nyilvánvalóan alkalmatlanok, az orvosok, nyugdíjas katonai havidíjasok és a rokkantsági nyugdíjasok állományába tartozó egyének.

Azon népfölkelésre kötelezett, a ki a népfölkelési bemutató szemlélőre szóló behívási parancsnak nem tesz eleget, karhatalommal vezettetik elő és a katonai behívás iránt tanúsított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. tc. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetetik.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 4. Csütörtök. Róm. kath. Kázm. Protestáns Kázm. Görög orosz febr. 19. Filemon. Nap kel 6 óra 39 percekor, nyugszik 5 óra 46 percekor.

Időjárás. Változékony, szeles, hűvös idő várható, még sok helyütt esapadékkal. Sürgönyprognózis: Változékony, szeles, hűvös, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet: 10-2 Celsius.

A háborus délután belépő díjai. Erkölesileg és anyagilag nagyon szép eredményeket ért el eddig is a háborus délutánok rendezőse, ami a nagyközönségnek és a rendezőseknél egyaránt érdeme. Egyik helyen a dícséretes áldozatkészség nyilvánult meg, a másik részen a kitünő rendezés, feltétlenül méltánylandó szorgalom a szórakoztató program összeállítása körül. Mindez igazán olesó — egy korona — belépő díjak mellett. A legközelebbi háborus délutánra vonatkozólag, többek érdeklődése folytán, a rendezőség felhatalmazásából közölhetjük, hogy a belépő-díjak ezutal is, amikor Herceg Ferenc országos híri író és Dalnoki Piroska nagyszerű hegedűművész közreműködését is sikdrült megnyerni egy koronában állapította meg a rendezőség, hogy az érdeklődés annál fokozatabb legyen. Remélhető természetesen, hogy a közönség áldozatkészsége felülfizetésben most sem csökken. Várható ez annyival inkább, mert a jövedelmet a vörös félhold céljaira is fordítják.

Közgyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete hétfőn tartja meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével március havi rendes közgyűlését.

Vallásos est a reformátusoknál. E hó 4-én, vagyis csütörtökön 5 órakor a téli időszak utolsó vallásos estéi lesznek, a mikor Belvároson bibliát magyaráz: Nagy Károly lelkész, felolvas Czibus István igazgató, Újvároson bibliát magyaráz: Szirbik Sándor s. lelkész, felolvas Baróti Endre tanító, Aradi-utcaon bibliát magyaráz: Nagy Károly s. lelkész, felolvas Szalóky József tanító.

A népfölkelő tanítók fizetése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter adott esetből folyóan

a közigazgatási bizottságokhoz rendeletet intézett, mely fontos elvi jelentőségű határozatot tartalmaz. Eszerint a népfölkelő szolgálatot teljesítő, de még sorozás-köteles sorban nem levő tanítók fizetés természetével bíró illetményüknek csupán 800 koronát meghaladó részére tarthatnak igényt.

Kezdődik a burgonya-spekuláció. A burgonya az egyetlen népelemezési cikk, a melynek nincs maximális ára. A spekulánsok ezt alaposan ki is használják és a bőséges mennyiségben lévő burgonyakészleteket egy idő óta észrevehetőleg visszatartják, nem hozzák piacra, illetve csak nagyon magas áron hajlandók eladni. Még nemrég 7 korona volt egy métermázsa burgonya ára, ma pedig már a gazdák és kereskedők 9-11 koronát is elkérnek és mindannyian meg vannak arról győződve, hogy 15 koronáig is felhajthatják majd a burgonya árát. A földmivelésügyi miniszterium erről bizonyára igen jól van értesülve és azt hisszük, nemcsak a fogyasztók, de még a gazdák érdeke is az volna, hogy maximális árak meghatározásával utját állja a kormány a burgonyában való spekulációnak.

Adomány a vörös félhold javára. Csala Ferenc lókereskedő ma a vörös félhold javára 100 koronát adományozott.

Talált pénz. Makó város rendőrkapitányi hivatalánál egy darab talált bankjegyet őriznek, melyet igazolt tulajdonosa a hivatalos órák alatt vehet át.

Özvegyek és árvák ellátása

A harctéren elesett hősök családja

A harctéren elesett katonák özvegyei és árvái illetményének folyósítására vonatkozólag hivatalosan a következőket teszik közzé:

Az özvegyek és árvák ellátási illetményének folyósítása, akiknek férje, illetve apja a harctéren elhalt, vagy a vesztéségi lajstromban mint eltűnt van bejegyezve, a községi előjárások által szerkesztendő és a hadügyminiszterhez felterjesztendő kimutatások alapján történik.

Azon havidíjasok és legénységi állományban levők, akik a hadszíntéren kívül eső kórházakban, vagy háziápolásuk ideje alatt haltak el, ezek hátramaradottjai az ellátási beadványukat, haláleseti bizonyítványt és halotti anyakönyvi kivonattal felszerelve az illetékes katonai póttestek — katonai nyilvántartási hatóságok — útján a hadügyminiszterhez terjesztik fel.

A folyamodványhoz okvetlen csatolni kell:

Az ellenség előtt elesettek vagy egy év leforgása alatt megsebesülések vagy a háboru fátadalmi következtében elhaltak hátramaradottainál a csapattest (hajó) parancsnoksága vagy az intézet előjárósága által kiállított igazolványt, amelyből minden kétséget kizáróan kitűnik, hogy az illető tényleg vagy az ellenség előtt esett el, vagy pedig megsebesülés avagy a háboru fátadalmi következtében halt el.

Ezen igazolvány még kiegészítendő a kórházparancsnok vagy a kezelő orvos által kiállított bizonylattal. Eppen úgy tartoznak a legénységi állományba tartozó elhalt katonák özvegyei és esetleges keresetképtelen és vagyontalanságukat okmányokkal igazolni.

A gabonafélék rekvirálása Makón

A városi tanács felhívása

A város tanácsa közhírré teszi, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter ur az 1912. évi LXIII. és LXVIII. és az ezeket kiegészítő 1914. évi L. t.-cikkben, valamint a m. kir. miniszteriumnak 240—915. számú rendeletével adott felhatalmazás alapján elrendelte a város egész területén a buza, rozs, árpa és zab készletek összeírását és az alábbi módon meghatározandó feleslegeknek az országos gazdasági bizottság részére leendő lefoglalását.

Köteles ez okból a város minden lakója, kinek birtokában buza, rozs, árpa és zab készlet van, az e célból nála megjelenő bizottságnak az egész készletet hűen bementani és azt előtte feltárni.

A bizottság az egész mennyiséget ott helyben nyilvántartásba veszi, a házi szükségletre szükséges részt kiszámítja és az ezen felüli mennyiséget lefoglaltnak jelenti ki.

A lefoglalt gabonát annak tulajdonosa senkinek el nem adhatja vagy másnak át nem engedheti, hanem köteles azt az országos gazdasági bizottságnak, a hatóságilag megállapított áron átadni s ez okból vagy azonnal, vagy a földművelésügyi miniszterium meghatalmazottja által meghatározott időben az általa kijelölt állomáshoz oda szállítani.

Az összeírt készletből a lefoglalás tárgyát nem képezi s így a tulajdonos birtokában és használatára meghagyandó:

1. A mindenkori kormányrendeletnek a keverésre vonatkozó intézkedéseinek figyelembevételével a családban levő minden személy részére összesen 90 kg. buza, rozs és árpa, továbbá a szegődményesek, napszamosok és szakmányosok részére járandóságuknak a legközelebbi termésig hátralevő időre eső része.

2. Vetőmagra minden bevetendő kat. holdra 110 kg. árpa, illetőleg 130 kg. zab.

3. Takarmányozásra minden fedező esődőrre 10 mm., minden használati lóra 200 kg., minden szopós vagy választott esikóra 150 kg. zab, minden malacos kocadiszóra a malacok részére 100 kg. árpa.

A lefoglalt s beszállítani rendelt gabonának hatóságilag megállapított árát az átadáskor fizeti ki az országos gazdasági bizottság meghatalmazottja.

Figyelmezteti ennél fogva a tanács mindazokat, kiknek birtokában buza, rozs, árpa vagy zab készlet van, azt azonnal pontosan mérjék fel, hogy a helyszínén megjelenő összeíró küldöttségnek hűen mondassák be, mert az összeírás adatai még felül is vizs-

gáltatnak, s mindazok, kik a birtokában levő gabonameenyiséget egészben vagy részben eltitkolták, vagy a zár alá vett gabonát felhívásra az országos gazdasági bizottságnak be nem szolgáltatják, az 1914. évi L. törvényeikk 9. §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettni.

A városi tanács azonban nemcsak elvárja, de bizton reméli, hogy a város minden lakója nem a büntetéstől való félelemből, hanem lelkiének hazafias sugallatát követve fog ezen felhívásban meghatározott kötelezettségnek pontosan eleget tenni.

Makó, 1915. március 2.

Városi tanács.

Értesítés Kőbányáról

Szives tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csanádvármegye részére

forraktárunkat

Iritz Sámuel özv. cégnek

adtuk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legtisztább eredeti gyári töltésű Világos Maláta és Dupla Maláta söröket beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségekben. Vendéglősök és italmérők külön kedvezményes árakban részesülnek. — Kőbányai Polgári Serfőződe Részvénytárs.

Irodalom.

A Nyugat, Ignóty. Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1915. évi március 1. száma a következő nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: Ignóty: Milyen szép ez a város, Tóth Árpád: Lomha gályán. Angusz-tusi ég alatt (Versek), Ámbrus Zoltán: Háborus jegyzetek, Szabó Dezső: Szegény táruj (Elbeszélés), Lorzsnai Anna: Hazavágyom hazuról (Vers), Dr. Lambrecht Kálmán: Herman Ottó, Kassák Lajos: A végéről (Vers), Schöpplin Aladár: A németek és a többi népek, Lévai István: Bellához. Megint itt az ősz: (Versek), Harry Russel Dorsau harctéri levelei (XV.), Ady Endre: Levelek Madame Prétérithöz, Ady Endre: Vigasztaló beszéd álmaimban. Látam rejtett törvényed (Versek), Femes Beck Vilmos: Vak zsidó (Rajz a harctérről.) Tábori posta: Tersánszky Józsi Jenő levele, Erdély Jenő: Tábori gondolatok Mária Teréziáról, Ámbrus Balázs: Fekete zászló. Rendelet (Versek). Figyelő: Dr. Gocler Lajos; Eucken, Kosztolányi Dezső: Panaszkönyv, Lendvai István: Sven Hadin. Egy harobanál ó nemzet, Elek Artur: Femes Beck Vilmos, Felvinci Takács Zoltán: Ismét Japán, Bálint Aladár: Karl Lamprecht új könyve, Schöpplin Aladár: Tudákos levelek. Disputa: Laczkó Géza: A francia lélek körül. A Nyugat hírei. Főmunkatársak: Ámbrus Zoltán, Babits Mihály, Elek

Artur, Halász Imre, Kaffas Margit, Laczkó Géza, Móricz Zsigmond, Osvát Ernő, Schöpplin Aladár. Szerkesztőség és kiadóhivatal: X., Lónyay-utca 18. Szerkesztőségi órák: délután 4—6 ig. Előfizetési ára: Egy évre 24 kor., félévre 12 kor., egyes szám ára 1 kor. 20 fill. Megjelenik minden hónap 1 én és 16-án. Telefon: József 40—60. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(825)

96. fejezet.

Találgatások.

— Ah, mit nem gondol! mosolygott a nagy bajusza. Hanem, ha ön beszélni akar Szappanossal, jöjjön, majd hozzá vezetem.

Korbay ösztönszerűleg követte őt. Most már csakugyan kíváncsi volt, mi van itt ebben a kastélyban?

Del-Monte gróf egy keskeny mellékajton át egy szűk sikátorba vezette Korbayt, melyből két vagy három kanyarodás után egy kamrába nyitottak.

A hogy beléptek, az ajtó becsapódott mögöttük. Korbay hátrahökken.

Amint kicsit megszokta a sötétséget, egy valóságos kintő kamrában látta magát.

Egy darab középkor ujult meg előtte. A mi itt volt az mind a sötét múlt századokból maradt vissza. A kintpad, a csipővasak, spanyol eszák, pallosok mind mind megrozsdásodva, ami arra mutatott, hogy már nincsenek használatban, de így is elég félelmesek valának.

Hogy pedig a középkor teljesen képviselve legyen, a kintpad előtt két hóhér legény állott, mozdulatlanul és merően, mintha ki lennének tömve.

Del-Monte gróf most megszólalt:

— Ön tehát látni akarja Szappanos Illést?

— Tudom már, hányadán állok! válaszolt Korbay. De mire való ez a komédia? Ön nem Del-Monte gróf, hanem Szappanos Illés?

— Az vagyok! felelt a másik és levette nagy bajuszát.

Ellenfelét maga előtt látva Korbay, önkénytelenül hátrapattant, — Árulás! e szó röppent ki ajakán.

(Folyt. köv.)

Üzlethelyiség, lakás és bolti helyiség bérbeadás!

A Makói Takarékpénztár r. t. bérbeadja 1915. május hó 1-ére az Erzsébet-vigadó, a Trájer Anna féle üzlethelyiséget, továbbá a Makói Takarékpénztár saját házában (a Hunyadi-utca) Kertészeti Terménykiviteli r. t. által bérben birtok helyiséget. Bővebb felvilágosítást ad

a MAKÓI TAKARÉKPÉNZTÁR r. t. igazgatósága.

Minden

ragályos betegségnél fontos szerepet játszik a fertőtlenítés, mert vele emberi számitás szerint a betegség terjedését meg lehet akadályozni. Ezért kötelessége a gondos családapának, hogy otthonában fertőtlenítőszert (pl. 1 üveg Lysoformot) tartson készletben. De nem elég, hogy az

ember

megvegye a Lysoformot, érdeklődni is kell annak használati módja iránt, el kell olvasni a aposan a minden üveghez mellékelte használati utasítást és ki kell próbálni a lysoformot a háztartásban, meg kell győződni annak hasznáról. — Aki csak megvásárolja az üveg

lysoformot

és aztán addig vár, míg egyik családtag ragályos betegséget kap, az éppen oly szellemes, mint az a bizonyos gazdag ember, ki télen zddig várt a befűtéssei, míg valakije meg nem fagyott. Most mindenféle sok ragályos betegség lappang, például himlő, tifusz, kolera, vérhas stb. tehát ilyenkor

használ

igazán a fertőtlenítés. Tanuljunk meg mindnyájan fertőtleníteni, miként az Egészség és Fertőtlenítés című könyvben érdekesen meg van írva. Aki e könyvet ingyen és bérmentve óhajtja, az kérje rögtön

**Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyárból
Újpesten.**

706. sz.
t. k. 1915.

Hirdetmény.

Battonya községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítettén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján – ideértve e §-oknak az 1889, XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is – valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherterhelés átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1915. évi szeptember hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben – ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is – a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis az 1915. évi szeptember hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letele után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kiül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján

történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1915. évi szeptember hó 15. napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A battonyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1915. február hó 15.

Heintz Géza s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

(Ölvashatatlan aláírás).

telekkönyvvezető.

POÓR ENDRE
gyógyyszerésznél kapható Makón
VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szőplő, májfojtó, ars- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztításhoz ellen
Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.
Ára: Vilma crém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona.
Ezen pipacsok több kiállításos éremmel lettek kitüntetve.

Herés árpaszalma
here-polyva, marhának és lónak való szénamétermázsáncént, ölenként és kazianként vehető
Iritz Sámuel özv. cégtől.

Egy szakképzett

vincellér,

aki a konyhakertészethez is ért, felvétetik Iritz Miksánál.



MÁR MEGJELENT



lapunkban a felhívás a t közönséghez, hogy fényképeket még mindig vesz fel kiadóhivatalunk, azért tehát, aki még nem hozta be hozzátartozójának fényképét, ugy azt haladéktalanul hozza be kiadóhivatalunkba, hogy

HŐSEINK NAGY ARCKÉP-ALBUMA

minél hamarabb kiadható legyen. Ne mulassza el senki ezen művészi kivitelű s a nagy világháborúra örökké emlékeztető albumban hozzátartozójának arcképét megörökíttetni.

FELVILÁGOSÍTÁSSAL A KIADÓHIVATAL SZOLGÁL